

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานภาครัฐ
กับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ *

The Relationship Between Government Administrative
Factors and the Efficiency of the Local Government
Organization Implementation at Rong Kwang District in
Phrae Province

ศราวุธ โทปุรินทร์

Sarawut Tlopurin

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

E-mail: doyy_999@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหาร ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ วิธีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 186 คน และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 20 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล

* ได้รับบทความ: 18 ธันวาคม 2563; แก้ไขบทความ: 8 มีนาคม 2564; ตอรับตีพิมพ์: 19 มีนาคม 2564

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test , One-way ANOVA และ Correlation และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) ปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานควรเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานและดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานของตนเพราะผลงานจะออกมาได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับทรัพยากรบุคคลเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านการบริหาร; ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

This research aims to study opinions on administrative factors performance Relationship between management factors and operational efficiency and problems and suggesting guidelines for enhancing the performance of the local administrative organization in Rong Khwang District, Phrae Province. The method of conducting this research was based on a sample group of 186 local administrative organization personnel in Rong Kwang District, Phrae Province, and the interviewees were 20 administrators and permanent residents of the local administrative organization in Rong Kwang District, Phrae Province. Using questionnaires and interview form collect information the statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t –test, One-way ANOVA and Correlation, and content analysis.

The study found that; 1) The administration of local government comments is a high level. 2) The performance of the local government organization is a high level. 3) The administrative factors were related to the performance of the local government organization. Was statistically significant at the 0.05 level and 4) The problems and

suggesting guidelines for increasing the efficiency of operations Should recognize the importance of improving employee performance and working on improving the efficiency of their employees because the results will be good or not depends on human resources.

Keywords: administrative factors; efficiency of the work; local government organization

1. บทนำ

รัฐบาลทุกรัฐบาลต่างให้ความสำคัญกับการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งด้านการบริหารจัดการทั้งมองหารูปแบบกระบวนการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคตตามยุคโลกาภิวัตน์ ประชาชนในภูมิภาคและในประเทศต่างเข้ามาหาโอกาสความก้าวหน้าทางด้านวิชาการอาชีพ รูปแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นในรูปแบบเดิม ณ ปัจจุบันยังมีการปรับปรุงรูปแบบไม่ได้จึงต้องมีรูปแบบการบริหารให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศให้ทันต่อโลกไร้พรมแดน การรวมตัวกันเป็นอาเซียนของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทำให้เกิดการแข่งขันกัน (คณาธิป จันทรสง่า, 2561)

ปัจจุบันการบริหารภาครัฐในศตวรรษที่ 21 ได้มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราการจ้างงานขององค์กรที่ถูกจำกัดลดน้อยลง การปรับเปลี่ยนโครงสร้างการทำงาน การใช้ระบบประกันคุณภาพ และผลกระทบจากเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้สวัสดิการและผลตอบแทนที่ได้รับน้อยลง ปัญหาดังกล่าวนี้นี้ หากไม่เร่งแก้ไขอย่างถูกต้อง จะทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่ต้องการ อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาอันจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของหน่วยงาน และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร อย่างไรก็ตาม ปัญหาทั้งหลายไม่ว่าจะยุ่งยากมากน้อยเพียงใด สามารถแก้ไขให้สำเร็จได้ด้วยทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพ มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จทั้งต่อตนเองและองค์กร (อัครเดช ไม้จันทร์, 2561)

ดังนั้นการบริหารภาครัฐจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทุกคนจะต้องร่วมมือและเสียสละในการทำงานอย่างจริงจัง ความร่วมมือดังกล่าวอาจมีสาเหตุมาจาก

หลายประการ คือ ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กรเพราะความพึงพอใจจะเป็นแรงผลักดันให้บุคคลทำงานด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความสนใจและมีความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพในที่สุดความพึงพอใจในงานจึงมีความสำคัญสำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกคน ผู้บริหารทุกระดับจึงควรให้ความสนใจและนำมาเป็นองค์ประกอบในการวิเคราะห์งาน และการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดความพึงพอใจในงาน อันจะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและเกิดประโยชน์สูงสุดพร้อมทั้งนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (นลพรรณ บุญฤทธิ์, 2558)

ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ มีความพร้อมที่จะมุ่งพัฒนาหน่วยงาน และทรัพยากรบุคคลไปพร้อมกัน โดยกำหนดเป้าหมายของหน่วยงานเพื่อผลงานที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งความรู้สึกที่ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพอใจในการปฏิบัติงานด้วย จึงจะสามารถสร้างความสำเร็จในงานได้อย่างแท้จริง องค์ประกอบของการบริหารขององค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาครัฐวิสาหกิจ ปัจจัยสำคัญสำหรับการดำเนินงานที่สำคัญที่สุด คือ บุคลากรนับเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการทำงาน หากองค์กรใดสามารถบริหารทรัพยากรบุคคลในการทำงานให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด ย่อมสร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กร ได้แก่ ความต้องการทางใจกำลังใจ และความพึงพอใจเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างเสริมประสิทธิภาพของงาน (อัครเดช ไม้จันทร์, 2561)

ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มุ่งให้ความสำคัญของการพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยการปรับเปลี่ยนบทบาทและแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อสร้างบุคลากรให้มีมาตรฐานในการทำงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นแรงผลักดันต่อความสำเร็จขององค์กร ประกอบกับที่ผ่านมาการพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างพัฒนา ขาดการบูรณาการร่วมกัน และการหล่อหลอมให้เกิดค่านิยมองค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่พึงประสงค์ อีกทั้งยังขาดการนำเครื่องมือทางการบริหารมาใช้เป็นกรอบกำหนดในการพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น จากการที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่จึงทำให้ภารกิจและโครงการในแผนพัฒนาอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ที่ต้องทำเป็นจำนวนมาก บุคลากรในหน่วยงานจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญ ในการที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนภารกิจเหล่านี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรจะต้องมีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้หากบุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แล้ว ย่อมส่งผลให้องค์กรมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นด้วย (นลพรรณ บุญฤทธิ์, 2558)

ด้วยที่มาดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ เพื่อนำผลการศึกษาวិเคราะห์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
2. เพื่อศึกษาระดับของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่
4. เพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัยครั้งนี้เป็นรูปแบบแบบผสมผสาน (Mixed Method) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 370 คน และประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเชิงคุณภาพ ได้แก่ผู้บริหารและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ทั้งหมด 10 แห่ง
3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 186 คน และประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 10 คน และ

ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ปัจจัยด้านองค์กรปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพของงานด้านปริมาณงาน ด้านเวลาด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการและส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะมีลักษณะแบบสอบถามเป็นปลายเปิด เพื่อถามความคิดเห็นในการเสนอแนะแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

5. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานภาครัฐกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ วิเคราะห์และอธิบายโดยใช้สถิติทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ซึ่งประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ 2) ปัจจัยด้านการบริหารขององค์กรและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ซึ่งประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ประกอบด้วย t –test, One – way ANOVA, Correlation และ 4) วิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่จากการสัมภาษณ์ทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4. สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นปัจจัยด้านการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$) รองลงมา ด้านองค์การ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) และด้านทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) และ ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ

2. ระดับความคิดเห็นประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านคุณภาพของงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา ด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) ด้านปริมาณงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$) ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่า จากการทดสอบปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวางจังหวัดแพร่ มีค่า sig ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่า ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นปัจจัยด้านการบริหารด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ด้านปริมาณงาน

4. ปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ พบว่า การจัดโครงการฝึกอบรมพนักงานเป็นสิ่ง ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่ จัดติดต่อกันมาเป็นประจำทุกปี โดยโครงการที่ดำเนินการ อาทิเช่น โครงการอบรมความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย, โครงการอบรมและศึกษาดูงานด้านพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการสำนักงาน, โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพและ

ทัศนศึกษาดูงาน, โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานและการทำงานเป็นทีม โครงการเหล่านี้เป็นโครงการที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานในสังกัดของหน่วยงานได้รับความรู้ความเข้าใจและสามารถฝึกฝนพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการทำงานที่ดี เพื่อให้สามารถรับมือกับการแข่งขันในสังคมโลกาภิวัตน์ได้ ดังนั้นการที่บุคคลจะสามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของตนเองนั้น ต้องอาศัยหลายปัจจัยเป็นตัวช่วยที่จะทำให้บุคคลนั้นสามารถพัฒนาศักยภาพ ดังนั้นหน่วยงานควรเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานและดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานของตนเพราะผลงานจะออกมาได้ดีหรือไม่ นั้นขึ้นอยู่กับทรัพยากรบุคคลเป็นสำคัญ แต่เหนือสิ่งอื่นใดบุคคลต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองเป็นสิ่งสำคัญ

5. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอวังทอง จังหวัดแพร่ พบว่า มี 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เป็นแนวทางการที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรแนวทางการที่จะพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งตัวบุคลากรเอง เพื่อนร่วมงาน และหน่วยงาน ทางด้านตัวบุคลากรนั้นต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงาน อีกทั้งยังจะต้องมีการวิเคราะห์ศักยภาพของตนเองว่ามีมากน้อยเพียงใด และรู้จักฝึกฝนตนเองให้มีทักษะความสามารถ เพื่อให้เกิดศักยภาพในด้านที่ตนเองขาด เพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรที่มีความต้องการบุคลากรที่มีทักษะ ความสามารถ มาร่วมทำงานกับองค์กรในการยกระดับคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาทักษะความสามารถของบุคลากร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอวังทองจังหวัดแพร่ ควรใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้จากหลากหลายปัจจัยด้วยกัน การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาพิจารณาบูรณาการการทำงานการไม่หยุดที่จะพัฒนาปรับปรุงหน้าที่ ที่ตนได้รับมอบหมายให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน หรือการสร้างผลงานที่จะทำให้องค์กรพัฒนามากขึ้น รวมทั้งการได้มีเพื่อนร่วมงานที่เป็นมิตรบรรยากาศการทำงานที่ดีจะช่วยให้ผู้ทำงานรู้สึกผ่อนคลาย และภูมิใจในสถานที่ทำงานของตนเองและจะทำให้ผู้ทำงานรู้สึกรักในหน้าที่และงานของตนเอง ดังนั้นการมีเพื่อนร่วมงานที่ดีและบรรยากาศการทำงานที่ดีก็เป็นส่วนสำคัญในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานด้วยเช่นกัน และหน่วยงานต้องทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกว่าได้รับความเสมอภาคในการทำงานด้วย การสร้างความสุขให้กับ

พนักงานในองค์กร รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้อื่นและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานในองค์กร โดยมีนโยบายที่ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ทักษะคิด ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ในการปฏิบัติงานตาม อำนาจหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ในการให้บริการสาธารณะและการบริการประชาชน เพื่อตอบสนองความ ต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรกให้ความสำคัญเห็นในด้านการมีส่วนร่วม ด้านองค์การ ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ตามลำดับ อาจเป็นเพราะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องวางจังหวัดแพร่ได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือจากประชาชนหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ อีกทั้งหัวหน้าหน่วยงานมีการบริหารงาน และวิธีปฏิบัติงานไว้อย่างมีแบบแผน จากการที่หัวหน้ามีความเข้าใจและประสบการณ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถจัดแบ่งงานตามสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดการทำงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดีตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากนโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานมีความชัดเจน ทำให้สามารถจัดสรรและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพในการทำงานของ Joy (2016) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติงานจะดีมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับการทำงานร่วมกันเป็นทีมของทีมบุคลากรทุกระดับในองค์กร ค่าตอบแทนประโยชน์ที่คุ้มค่าในการทำงาน และ Mouloua (2018) กล่าวว่า การบริหารที่ได้ประโยชน์คุ้มค่า และมีความพึงพอใจต่อผลงานการทำงานมากที่สุดจะต้องมีความถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว นอกจากนี้ ผลงานที่มีคุณภาพ ควรก่อเกิดประโยชน์ต่อองค์การและสร้างความพึงพอใจของลูกค้า หรือผู้มารับบริการ โดยมีการนำมาปรับใช้กับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องวางจังหวัดแพร่ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนก เพ่งจินดา (2560) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดตราดพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดตราด สามารถ

บริหารงานได้อยู่ในระดับมากเนื่องจากผู้บริหารนโยบายและการบริหารงานขององค์กรที่ดีมีความสำเร็จในงานที่ดี และการวางแผนสภาพการทำงานที่ดี และมีวิธีการปกครองบังคับบัญชา ที่ชัดเจน

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่

ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยลำดับแรกการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพในด้านคุณภาพของงาน ด้านเวลา ด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ ด้านปริมาณงาน และด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานตามลำดับ อาจเป็นเพราะเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานกับองค์กรอื่นที่มีลักษณะการดำเนินงานเช่นเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่มักจะมีการแผนการทำงานที่กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินงาน งบประมาณ อัตรากำลัง และระยะเวลาดำเนินงานไว้อย่างชัดเจน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานแต่ละขั้นตอนและสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ทันต่อเหตุการณ์ และมีการดำเนินงานอย่างเหมาะสมแล้วเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา ทำให้การรับรู้ของผู้รับบริการได้รับการตอบสนองจากการให้บริการ มีความสุขเมื่อได้รับบริการ ถึงแม้ว่าปริมาณงานเยอะขึ้นแต่บุคลากรก็สามารถมีวิธีการพัฒนาทักษะการทำงานให้สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นจึงทำงานได้มีประสิทธิภาพ โดยไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีความพึงพอใจในการทำงานของ Shepherd (2016) ได้กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานจะส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ และ Joy (2016) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการทำงานมีองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้ คุณภาพของงาน (Quality) ปริมาณงาน (Quantity) เวลา (Time) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Costs) ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) และทั้ง 5 ประการนี้จะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยมีการนำมาปรับใช้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องขวางจังหวัดแพร่ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จนิสา ช่วยสมบูรณ์ (2556) ทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาบุคลากร : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล พบว่า บุคลากรมีการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอยู่เสมอ เกิดความสามารถและ แนวคิดใหม่ๆ เกิดการระดมความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้างจังหวัดแพร่

พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจเป็นเพราะการบริหารมีความสอดคล้องกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของการดำเนินงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้างจังหวัดแพร่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น โดยมีการนำแนวคิดทฤษฎีการจัดการภาครัฐแนวใหม่ของ Gargan (2019) และสถาบันพระปกเกล้า (2560) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนระบบราชการที่เน้นระเบียบและขั้นตอนไปสู่การบริหารแบบใหม่ซึ่งเน้นผลสำเร็จและความรับผิดชอบการทำงานมีความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในองค์กร และ Grant, Dollery & Kortt (2016) กล่าวว่า การกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่นนั้นเป็นวิธียุทธศาสตร์หลายอย่างเกี่ยวกับการปกครองให้แก่ท้องถิ่น มีการจัดทำโดยเจ้าหน้าที่และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น โดยมีการนำมาปรับใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้างจังหวัดแพร่ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลพรรณ บุญฤทธิ์ (2558) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีพบว่าปัจจัยอิทธิพลต่อการบริการงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา อำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่

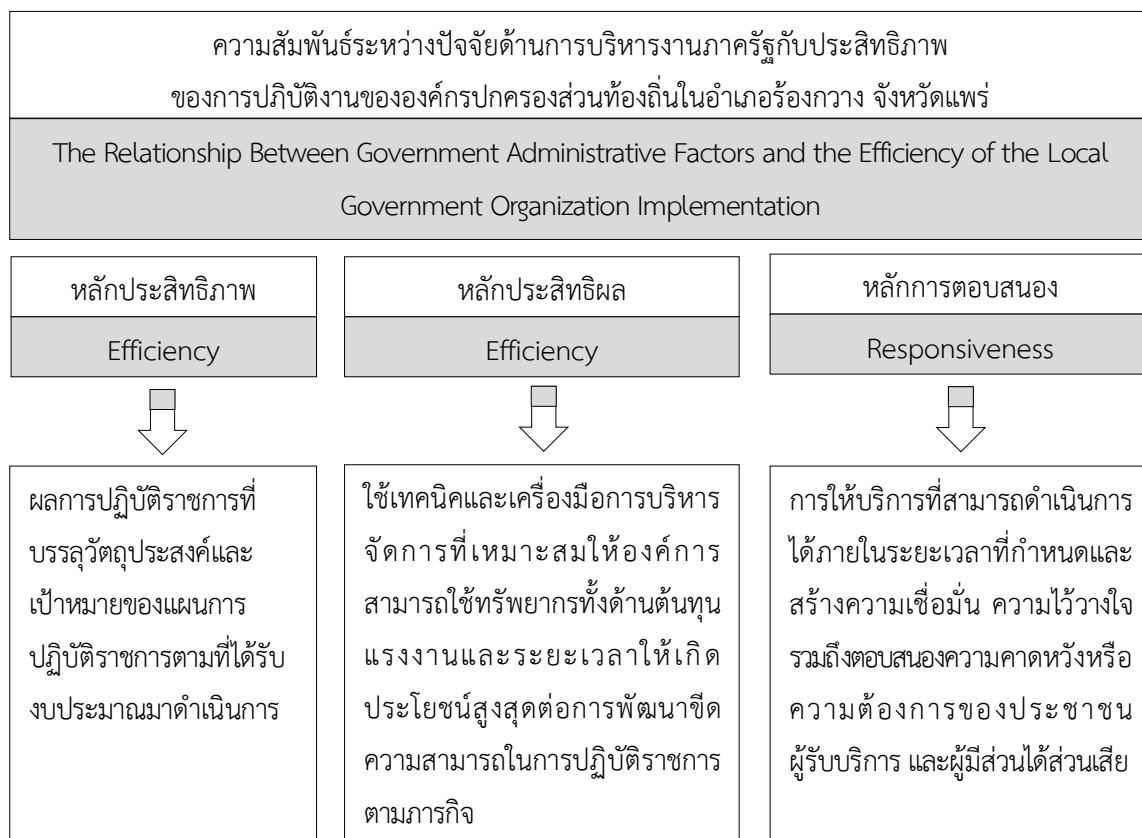
พบว่า หน่วยงานควรเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานและดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานแต่เหนือสิ่งอื่นใดพนักงานต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีประสิทธิภาพในการทำงานของ Dybvig & Warachka (2015) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะของทีมการทำงานที่มีประสิทธิภาพทีมงานจะต้องมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและ Joy (2016) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของบุคคลเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ในแง่บวกกับสิ่งที่ทุ่มเทและลงทุนให้กับงาน ซึ่งประสิทธิภาพในการทำงานนั้นมองจากแง่มุมของการทำงานของแต่ละบุคคลจะต้องพิจารณาถึง ความพยายาม กำลังงาน

กับผลลัพธ์ที่ได้จากงานนั้นโดยมีการนำมาปรับใช้ในปัญหาและเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้างจังหวัดแพร่

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานภาครัฐกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่ สามารถสังเคราะห์ได้องค์ความรู้ดังแผนภาพที่ 1 ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารงานภาครัฐกับประสิทธิภาพ
ของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร่องกว้าง จังหวัดแพร่

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากกระบวนการบริหารพบว่าหน่วยงานควรให้ความสำคัญในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพของพนักงานให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ขององค์กรซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นสิ่งสำคัญในการให้พนักงานฝึกฝนพัฒนาตนเอง แต่เหนือสิ่งอื่นใด บุคลากรในองค์กรต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองด้วย

1.2 หน่วยงานควรมีปัจจัยกระตุ้นเพื่อให้หน่วยงานพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีขึ้น เช่น การกระตุ้นด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะทำให้พนักงานสามารถพัฒนาศักยภาพให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการทำงานที่ดีและมีประสิทธิภาพในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาแนวทางประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภออื่น ๆ เพื่อศึกษาในแต่ละประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กร ยกตัวอย่างเช่น ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ ด้านองค์กร และด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อตอบสนองความต้องการขององค์กรที่มีความต้องการบุคลากรที่มีทักษะ ความสามารถ มาร่วมทำงานกับองค์กรแตกต่างกัน

2.2 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชนต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภออื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ด้านความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ด้านคุณภาพของงาน ด้านเวลา และด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชน ว่ามีความคาดหวังต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างไร เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนก เฟ่งจินดา. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดตราด. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*, 12(2), 51-61.
- คณาธิป จันทร์สง่า. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตสำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม. กรุงเทพฯ.
- จนิสา ช่วยสมบุญ. (2556). *แนวทางการพัฒนาบุคลากร : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2560). *การปกครองท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2562, จาก <http://www.kpi.ac.th/%E0%B8%9B%E0%B8%B5-2560>.
- อัครเดช ไม้จันทร์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมติดตั้งเครื่องจักรสายการผลิตในจังหวัดสงขลา. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(1), 95-121.
- Dybvig, P. H., & Warachka, M. (2015). *Tobin's q Does Not Measure Firm Performance: Theory, Empirics, and Alternatives*. California: Chapman University.
- Gargan, J. J. (2019). *Handbook of local government administration*. UK: Routledge.
- Grant, B., Dollery, B., & Kortt, M. (2016). Recasting leadership reform in Australian local government: A typology from political theory. *Local Government Studies*, 42(6), 1024-1046.
- Joy, L. (2016). *Aid and macroeconomic performance: Theory, empirical evidence and four country cases*. Berlin: Springer.
- Mouloua, M. (Ed.). (2018). *Automation and human performance: Theory and applications*. UK: Routledge.

Shepherd, S. (2016). *The Cambridge introduction to performance theory*. Cambridge: University Press.